

หน่วยงานรัฐกับการขอข้อมูลข่าวสาร พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสาร

เมื่อเอ่ยถึงคำว่า **“หน่วยงานของรัฐ”** ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ หลายหน่วยงานคงทราบว่าจะหมายถึงอะไรบ้าง แต่เรื่องหน่วยงานของรัฐมีสิทธิขอข้อมูลข่าวสารตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ หรือไม่ หลายหน่วยงานอาจยังไม่รู้

ตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ คำว่า **“หน่วยงานของรัฐ”** หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี องค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐและหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

กรณีหน่วยงานรัฐขอให้หน่วยงานรัฐอีกแห่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารยังมีอุทธรณ์มายังคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอยู่ อีกตัวอย่างหนึ่งเป็นเรื่องการขอข้อมูลส่วนบุคคล แต่คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาในประเด็นที่ว่าผู้อุทธรณ์เป็นผู้มีสิทธิขอข้อมูลข่าวสารหรือไม่เป็นประเด็นแรก

เทศบาลเมืองปทุมธานี มีหนังสือถึงธนาคารอาคารสงเคราะห์ สาขาปทุมธานี เพื่อขอข้อมูลทางการเงินและบัญชีเงินฝากของนางสาว อ. เพื่อยึดและหรืออายัดทรัพย์สิน เนื่องจากกระทำผิดทางละเมิด

ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ปฏิเสธว่า เป็นข้อมูลส่วนบุคคล ไม่สามารถเปิดเผยได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า **ผู้อุทธรณ์มีฐานะเป็นราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐตามมาตรา 4 แห่ง พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 จึงไม่ใช่ผู้ทรงสิทธิตาม พ.ร.บ. นี้**

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ จึงให้ยกอุทธรณ์

สิ่งสำคัญประการแรก คือ หน่วยงานของรัฐจะต้องรู้ว่า พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ประชาชนใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมของรัฐ หน่วยงานรัฐเองไม่สามารถใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารตาม พ.ร.บ. นี้ได้ หากหน่วยงานรัฐทั้งหลายเข้าใจเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ เป็นอย่างดีแล้ว การอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลจากหน่วยงานรัฐอีกแห่งคงไม่เกิดขึ้นเป็นแน่.....